

Abay Nemes Oszkár,

(1913. szeptember 13. – 1959. január 30.)

Abay Nemes Oszkár Magyardiószegen született, 1913. szeptember 13-án, Abay Nemes Gyula gyógyszerész, és felesége, Czeczília született Fritsch fiaként. Diószegen a 16-os házszám alatt laktak.

A nyolcgyermekes család 1915-ben Paksra költözött. A fiatal Oszkár itt tanult meg úszni a Dunában és a Hága-féle kosaras uszodában. Középiskolába már Kalocsára, aztán Pécsre járt. 1929-ben, a Pécsi Atlétikai Club (PAC) színeiben, a pécsi országos úszóversenyen tűnt fel: 100 m gyorson első lett. Ugyanabban az évben az ifjúsági válogatottba is meghívták, és a 4 × 100 m-es váltóban győzelemmel mutatkozott be.

1930–1933-ban eredményei folyamatosan javultak, sok érmet nyert. 1933-ban, 200 gyorson országos bajnoki címet szerzett – elsőként a pécsi úszók közül. Ebben az évben először válogatott. A Főiskolai Világbajnokságon, a 4 × 200-as gyorsváltó tagjaként aranyérmet nyert. 1934-ben világbajnoki bronzérmes lett a főiskolások között 100 m gyorson. 1935-ben, amikor kitüntetéssel diplomázott a pécsi egyetem jogi karán, beválogatták az olimpiai keretbe.

1936-ban mindenki az olimpiára összpontosított. A berlini versenyen két pécsi úszó, Abay Nemes és a későbbi örökös magyar úszóbajnok, Eu-

rópa-bajnok Gróf Ödön Csik Ferencsel és Lengyel Árpáddal egy csapatban vívott nagy küzdelmet a helyezésekért. A 4 × 200-as gyorsváltó döntőben Európa-csúcsot úsztak, s a világrekordot elérő amerikaiak, illetve a japánok mögött – a harmadik helyre érkeztek be. Ez az olimpiai bronzérem maradt élete legjobb eredménye. A váltó az olimpia után újabb Európa-rekordot ért el.

Újabb országos bajnoki címet 1939-ben szerzett, de nemzetközi sikert is elért: immáron egyéni főiskolai világbajnok lett ugyanebben az esztendőben. Csapatban pedig – ismét a régi versenyzőtárrsal, Gróf Ödönnel közösen – szerzett aranyat.

1941-ben, huszonnyolc éves korában abbahagyta versenyzői pályafutását és az ügyvédi vizsgát követően irodát nyitott Pécsen. Az úszósport szervezésében továbbra is jelen volt. 1942-ben feleségül vette Engert Arankát, házasságukból három gyermekük született. A háború nehéz évei után Abay Nemes politizálni kezd. Képviselőként többször érvelt a kiskereskedők támogatása és a szövetkezetek önállóságának megőrzésére érdekében. 1950-től állandóan megfigyelték, gyakran zaklatták. A forradalom bukása után a pécsi forradalmárok védőügyvédje volt. Emiatt 1958-ban eltávolították, az Ügyvédi Kamara törölte a nyilvántartásából, irodáját bezáratta.

Hosszú munkanélküliség után barátai segítségével munkát kapott a vasasi bányában csillésként. 1958. októberében üzemi baleset érte a bányában, aminek következményeként, rövid kórházi kezelés után, 1959. január 30-án elhunyt.

1997-ben, a pécsi Hullámfürdőben felépített új versenyszudát Abay Nemes Oszkárról nevezték el.

Forrás

Bödö László: *Ki volt Abay Nemes Oszkár? in. Pécsi Szemle, 1998. 121-127.o.*

Az idő élén jártak. Kereszténydemokrácia Magyarországon 1944-49. Szerk.: Kovács K. Zoltán, Rosdy Pál (Bp. 1996), 123-24.o.

Ki kicsoda a magyar sportban?, – Szentesi Alajos: Emlékezzünk nagyjainkra! in. Paks Hírnök, 1992. július 2.

Új magyar életrajzi lexikon I. (A–Cs). Főszerk. Markó László. Budapest: Magyar Könyvklub. 2001. 18. o. ISBN 963-547-415-6

Wikipédia

Magyar életrajzi lexikon